E/B/R

POVZETKI V SLOVENSKEM JEZIKU

EARLY-TRANSITION OUTPUT DECLINE REVISITED

PADEC REALNEGA PROIZVODA V ZGODNJI TRANZICIJI

ČRT KOSTEVC, SAŠO POLANEC

POVZETEK: *V prispevku ponovno analiziramo padec realnega proizvoda, ki smo mu bili priča v zgodnji tranziciji iz centralno-palnskih v tržna gospodarstva. Predlagamo alternativno razlago padca proizvoda, ki je še posebej relevantna za države Srednje in Vzhodne Evrope. V ta namen v prvem delu članka razvijemo enostaven dinamičen model splošnega ravnotežja, ki bazira na delu Gomulke in Lanea (2001). Poseben poudarek je posvečen učinkom cenovne liberalizacije kot povoda za prilagoditev agregatnega proizvoda, ki je modelsko interpretirana kot odprava distorzijskih davkov. V prispevku pokažemo, da je cenovna liberalizacija v interakciji s heterogenimi stroški prilagoditve in nadomestili za brezposlenost pripeljala do padca agregatne proizvodnje hkrati pa pospešila dohodkovno neenakost. Dasiravno so te značilnosti konsistentne z dejansko gospodarsko dinamiko v državah srednje in vzhodne Evrope, pa model ne predvideva padca proizvodnje v vseh sektorjih. Namesto tega sektorji, ki so bili sprva obdavčeni celo dosežejo rast proizvoda. V drugem delu članka tako analiziramo alternativen model s samo enim sektorjem in dvema vrstama delovne sile in distorzijami na trgu delovne sile v obliki plačne kompresije v času socializma. V tem primeru je sprožilec mobilnosti delain posledičnega padca proizvoda plačna liberalizacija. Pod predpostavko heterogenosti dela glede stroškov prilagajanja in nadomestil za brezposlenost model dobro pojasnjuje padec agregatnega proizvoda vseh industrijskih panog.*

Ključne besede: *padec realnega proizvoda, liberalizacija cen, stroški prilagoditve, nadomestila za brezposelnost*

EXPLORATORY INNOVATION, EXPLOITATIVE INNOVATION AND INNOVATION PERFORMANCE: THE MODERATING ROLE OF ALLIANCE PARTNER DIVERSITY

RAZISKOVALNE INOVACIJE, UPORABNE INOVACIJE IN UČINKOVITOST INOVACIJ: VLOGA MODERIRANJA POVEZANIH RAZNOLIKIH PARTNERJEV

MLADENKA POPADIĆ, DANIJEL PUČKO, MATEJ ČERNE

POVZETEK: *Nanašajoč se na različne ugotovitve v literaturi ločimo dve različni vrsti inovacij, uporabne in raziskovalni inovacije, in preučevanje njihovih odnosov z rezultati na področju inovacij. Organizacijska ambigibljivost z zmožnostjo podjetja, da hkrati opravlja tako raziskovalne kot uporabne inovacije je bila izpostavljena kot bolj pomembna za trajnostno*

konkurenčno prednost podjetij. Z uporabo mikro podatkov o inovacijah iz 12 držav smo pokazali, da hkratno opravljane raziskovalnih in uporabnih inovacij ovira inovacijsko uspešnost podjetij. Poleg tega smo predlagali, da bi sodelovanje podjetij "z različnimi vrstami partnerjev (dobavitelji, kupci, konkurenti, raziskovalne institucije in univerze) imelo drugačen vpliv na raziskovalno in uporabno inovacijsko uspešnost podjetij. Naša raziskava je tudi pokazala, da je, sodelovanje različnih partnerjev koristno za nasprotujoče pritiske po raziskovalnih in uporabnih inovacijah.

Ključne besede: *raziskovalne inovacije, uporabne inovacije, inovacijska uspešnost*

OPTIMAL INVENTORY CONTROL WITH ADVANCE SUPPLY INFORMATION

OPTIMIZACIJA URAVNAVANJA ZALOG Z INFORMACIJO O PRIHODNJI RAZPOLOŽLJIVOSTI OSKRBE

MARKO JAKŠIČ

POVZETEK: *Številne raziskave kažejo, da je deljenje informacij med podjetji eden ključnih pogojev za uspešno delovanje oskrbne verige. V članku preučujeva periodičen sistem uravnavanja zalog trgovca, ki je soočen s stohastičnim povpraševanjem in stohastično omejeno zmogljivostjo oskrbe s strani proizvajalca. Posledica omejene oskrbe je, da trgovec ni seznanjen z razpoložljivostjo oskrbe in da naročila praviloma niso izpolnjena v celoti. Proizvajalec je s trgovcem pripravljen deliti informacijo o prihodnji razpoložljivosti oskrbe (angl. Advance Supply Information, ASI) in s tem o dejanski velikosti dobave trgovcu. ASI postane na voljo po tem, ko trgovec odda naročilo proizvajalcu in preden je naročilo dobavljeno. Trgovec na podlagi informacije o dobavi zniža negotovost oskrbe in izboljša politiko uravnavanja zalog. Za primer uravnavanja zalog s pomočjo ASI razvijeva stohastičen model uravnavanja zalog in pokaževa, da je optimalna politika uravnavanja zalog tipa naročanja do ciljne zaloge, ki je funkcija ASI. Ker je optimalna politika relativno kompleksna, pridobiva dodatne vpoglede na podlagi analize poenostavljene miopične politike uravnavanja zalog. S pomočjo numerične analize določiva vpliv posameznih sistemskih parametrov na vrednost ASI in s tem pokaževa, da je ta močno odvisna od relativno kompleksne interakcije med parametri. Pokaževa tudi, da večino vrednosti ASI ustvarimo, ko je trgovcu na voljo skoraj popolna informacija o razpoložljivosti oskrbe.*

Ključne besede: *operacijske raziskave, zaloge, stohastični modeli, stohastična oskrba, vrednost informacij*

INTERACTION BETWEEN TOTAL COST AND FILL RATE: A CASE STUDY

INTERAKCIJA MED CELOTNIMI STROŠKI IN NIVOJEM STORITEV: ŠTUDIJA PRIMERA

LILJANA FERBAR TRATAR

POVZETEK: *Napovedovanje povpraševanja igra pomembno vlogo pri učinkovitem upravljanju dobavne verige, kot so npr. celotni stroški in nivo storitev. Ker pogosto potrebujemo napovedi za veliko število proizvodov, morajo biti uporabljene metode napovedovanja hitre, fleksibilne ter uporabniku prijazne. V članku pokažemo, da stroški dobavne verige niso optimalni, če metode napovedovanja in modele uravnavanja zalog obravnavamo ločeno. V nadaljevanju analiziramo učinkovitost optimizacije skupnega procesa napovedovanja povpraševanja in uravnavanja zalog ter raziščemo vpliv različnih penalov neizpolnjenega povpraševanja na celotne stroške in nivo storitev dobavne verige. S pomočjo rezultatov, dobljenih za 1.428 realnih časovnih vrst iz M3-Competition, pokažemo, da lahko z uporabo skupnega procesa uravnavanja zalog in napovedovanja povpraševanja z modificirano Holt-Wintersovo metodo bistveno zmanjšamo celotne stroške dobavne verige in hkrati povečamo nivo storitev.*

Ključne besede: *napovedovanje, zaloge, nivo storitev, Holt-Wintersova metoda, optimizacija, M3-Competition*

BUILDING A KNOWLEDGE ECONOMY: ARE HUNGARY'S EDUCATIONAL REFORMS THE RIGHT APPROACH?

IZGRADNJA EKONOMIJE ZNANJA: ALI JE MADŽARSKI PRISTOP K REFORMAM IZOBRAŽEVANJA USTREZEN?

JÖRG DÖTSCH

POVZETEK: *Tehnologija in globalna povezljivost vodijo v pospešeno dinamiko svetovnega gospodarstva. Ena od osnovnih gonilnih sil je večji pomen nematerialnih sredstev. To je izčrpno obravnavano v skladu s ključnimi besedami kot so "ekonomija znanja" ali povečanje "intenzivnosti znanja". Članek obravnava primernost najnovejših reform madžarskega visokega šolstva v ozadju sodobne ekonomije znanja. Osredotoča se na visokošolsko izobraževanje in predstavlja pogoje, cilje in institucionalne okvirje za "dvojni pristop". Na kratko obravnava trenutno stanje na Madžarskem na področju ključnih vidikov njene konkurenčnosti in povzema dejanske politike kritično.*

Ključne besede: *konkurenčnost, ekonomije znanja, ekonomsko izobraževanje, dvojna študija, poklicno izobraževanje in usposabljanje*